C O P I E
Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Mihail Bușuleac *Dosarul nr. 4-22123954-05-4r-27062023*

D E C I Z I E

În numele Legii

02 noiembrie 2023 *mun.Cahul*

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător: ***Galina Vavrin***
Judecătorii: ***Natalia Bondarenco şi Ion Dănăilă***
A judecat în ședință publică recursul declarat de *agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana* împotriva *hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 iunie 2023*, la contestația depusă de ***Luchian Ion*** împotriva *procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 507928 din 01 iunie 2022* și a deciziei de sancționare din 01 iunie 2022, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de ***art. 354 Cod contravențional*** și contestația depusă de ***Florea Tudor*** împotriva *procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 507683 din 01 iunie 2022* și a deciziei de sancționare din 01 iunie 2022, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de ***art. 354 Cod contravențional***.

C O N S T A T Ă :

În fapt:

1.1. La data de 01 iunie 2022, de către agentul constatator – SSS al SP nr. 5 Colibași al *Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana* a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 507928, în baza *art. 354 Cod contravențional* (f.d.24, vol. II), în privința lui *Luchian Ion,* născut la 26 decembrie *****.

Drept temei de întocmire a procesului-verbal cu privire la contravenție, a servit faptul că, *la data de 27 mai 2022, în jurul orei 19:00, Luchian Ion *****, anul naşterii *****, fiind în relaţii ostile cu consăteanul Luchian Ion ***** a.n.*****în urma unei discuţii contradictorii l-a numit cu cuvinte necenzurate şi l-a lovit cu pumnii şi palmele, tulburându-i liniştea personală.*

Acțiunile lui *Luchian Ion* au fost încadrate de agentul constatator în prevederile art.354 Cod Contravențional, adică, *huliganismul nu prea grav.*

Prin *decizia agentului constatator, Luchian Ion* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției imputate aplicându-i sancțiunea conform, *art. 354 Cod contravențional* sub formă de amendă în valoare de *30 unități convenționale* ceea ce constituie 1 500 lei.

1.2. La data de 13 iunie 2022 *Luchian Ion* a depus *contestație* împotriva procesului-verbal nr.MAI05 507928 din 01 iunie 2022 și deciziei de sancționare (f.d.5, vol. II) potrivit căruia se solicită:

Admiterea contestației:

Anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 2579700317078435 din 01 iunie 2022 încadrarea juridică art. 354 Cod contravențional și a deciziei de sancționare din 01 iunie 2022 prin care i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale.

În argumentarea contestației sunt aduse următoarele motive precum că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa lui fiind îngrădit de posibilitatea de a da explicații pe marginea cazului.

În fapt, a explicat că se afla la domiciliul cet. Florea Ilie, în ogradă, în *****, nu pe stradă, și în calitate de martor a încercat să stabilească adevărul discuției dintre Chirică ***** și Luchian Ion *****.

În cazul său, agentul constatator nu a colectat și administrat probe, nu a cercetat cazul, deși susține că nu a comis nici o ilegalitate, fapt care nu a putut să-l explice agentului constatator.

Starea de fapt a fost documentată de agentul constatator și tendențios i s-a invocat culpa în săvârșirea contravenției pe care nu a săvârși-o, întocmit în privința sa proces-verbal cu privire la contravenție fără a-i explica lui, procesul-verbal nefiind semnat. Menționează că nu a tulburat liniștea și ordinea publică.

Adaugă că, procesul-verbal cu privire la contravenție trebuie să conțină în mod necesar încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, iar procesul-verbal contestat de el urmează a fi declarat nul, deoarece este indicată doar încadrarea juridică a art. 354 Cod contravențional, fiind doar articolul din actul normativ care prevede răspunderea contravențională, fiind prezent temeiul de încetare a examinării cauzei contravenționale prevăzut de art. 461, art. 445 Cod contravențional.

Susține că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 2579700317078435 încadrarea juridică art. 354 Cod contravențional întocmit în privința sa, contestat de el, l-a recepționat la 02 iunie 2022.

2.1. La data de 01 iunie 2022, de către agentul constatator – SSS al SP nr. 5 Colibași al *Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana* a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 507683, în baza *art. 354 Cod contravențional* (f.d.4, vol. I), în privința lui *Florea Tudor,* născut la 24 mai 1980.

Drept temei de întocmire a procesului-verbal cu privire la contravenție, a servit faptul că, *Florea Tudor, la data de 27 mai 2022, în jurul orei 19:00, fiind sub influență de alcool și în relații ostile cu consăteanul Luchian Ion ***** a.n.*****în urma unei discuții contradictorii a cedat nervos și l-a numit cu cuvinte necenzurate, apoi i-a aplicat lovituri, astfel i-a tulburat liniștea.*

Acțiunile lui *Florea Tudor* au fost încadrate de agentul constatator în prevederile art.354 Cod Contravențional, adică, *huliganismul nu prea grav.*

Prin *decizia agentului constatator, Florea Tudor* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției imputate aplicându-i sancțiunea conform, *art. 354 Cod contravenţional* sub formă de amendă în valoare de *30 unităţi convenţionale* ceea ce constituie 1 500 lei.

2.2. La data de 13 iunie 2022 *Florea Tudor* a depus *contestație* împotriva procesului-verbal nr. 9133672986794578 din 01 iunie 2022 și deciziei de sancționare (f.d.5, vol. I) potrivit căruia se solicită:

Admiterea contestației:

Anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 01 iunie 2022 încadrarea juridică art. 354 Cod contravenţional și a deciziei de sancționare din 01 iunie 2022 prin care i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale.

În argumentarea contestației sunt aduse următoarele motive precum că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa lui fiind îngrădit de posibilitatea de a da explicații pe marginea cazului.

În fapt, a explicat că se afla la domiciliul cet. Florea Ilie, în ogradă, în *****, nu pe stradă, și în calitate de martor a încercat să stabilească adevărul discuției dintre Chirică ***** și Luchian Ion *****.

În cazul său, agentul constatator nu a colectat și administrat probe, nu a cercetat cazul, deși susține că nu a comis nici o ilegalitate, fapt care nu a putut să-l explice agentului constatator.

Starea de fapt a fost documentată de agentul constatator și tendențios i s-a invocat culpa în săvârșirea contravenției pe care nu a săvârși-o, întocmit în privința sa proces-verbal cu privire la contravenție fără a-i explica lui, procesul-verbal nefiind semnat. Menționează că nu a tulburat liniștea și ordinea publică.

Adaugă că, procesul-verbal cu privire la contravenție trebuie să conțină în mod necesar încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, iar procesul-verbal contestat de el urmează a fi declarat nul, deoarece este indicată doar încadrarea juridică a art. 354 Cod contravențional, fiind doar articolul din actul normativ care prevede răspunderea contravențională, fiind prezent temeiul de încetare a examinării cauzei contravenționale prevăzut de art. 461, art. 445 Cod contravențional.

Susține că, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința sa, contestat de el, l-a recepționat la 02 iunie 2022.

3. Prin *încheierea* Judecătoriei Cahul, sediul central din 16 noiembrie 2023 (f.d. 42-43, vol. I) a fost dispusă *conexarea contestației* cu nr.5220/2022 (PIGD 4-22123954-15-5r-22082022) depusă de Luchian Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 507683 și deciziei de sancționare întocmite în baza art.354 din Codul contravențional la contestația nr.5-221/2022 (PIGD 4-22123969-15-5r22082022) depusă de Florea Tudor împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 507928 și deciziei de sancționare întocmite în baza art.354 din Codul contravențional, într-un singur proces, fiind atribuit un număr unic.

Poziția instanței de fond:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Cahul *sediul Central* din 05 iunie 2023 (f.d.51-55, vol. I):

S-a admis contestația depusă de Luchian Ion împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție seria MAI05 507928 din 01 iunie 2022 întocmit în baza art. 354 Cod contravențional și decizia de sancționare.

S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 507928 din 01 iunie 2022 pornit împotriva lui Luchian Ion, în baza art.354 Cod contravențional și decizia de sancționare din 01 iunie 2022 cu încetarea procesului contravențional.

S-a admis contestația depusă de Florea Tudor împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție seria MAI05 507683 din 01 iunie 2022 întocmit în baza art. 354 Cod contravențional și decizia de sancționare.

S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 507683 din 01 iunie 2022 pornit împotriva lui Florea Tudor, în baza art.354 Cod contravențional și decizia de sancționare din 01 iunie 2022 cu încetarea procesului contravențional. ***Argumentele și motivele recursului:***

5. La data de 21 iunie 2023 agentul constatator *al Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana* a declarat *recurs* (f.d.57-58, vol. I) împotriva hotărârii enunțate potrivit căruia se solicită:

Admiterea recursului;

*Casarea hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 05 iunie 2023, referitor la încetarea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 507928 întocmit în privința lui Luchian Ion ***** și a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 507683 întocmit în privința lui Florea Tudor cu pronunțarea unei noi hotărâri.*

În argumentarea recursului sunt invocate următoarele motive precum că, în cadrul examinării instanța de judecată Cahul nu atras atenția la faptul că agentul constatator a acționat în conformitate cu prevederile Codului Contravențional RM:

Indică că, art. 385 prevede că, „*(1) Agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competentei sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Este desemnat ca agent constatator funcționarul din autoritățile indicate la art. 400-423[10], împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare*.”.

Articolul 399 prevede că, „*(1) Cauza contravențională se soluționează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvârșită contravenția. Acesta poate aplica sancțiunile prevăzute în partea specială a cărții întâi în limitele competentei și numai în exercițiul funcțiunii.”*.

Articolul 440 prevede că, „*(1) Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existenta contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.”*.

Articolul 442 stipulează că „*(1) Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.”*.

Recurentul susține că agentul constatator a încheiat examinarea cauzei contravenționale la data 01.06.2022 fapta de care a cunoscut victima Luchian Ion *****.

Totodată, victima Luchian Ion ***** s-a adresat către Organul de Poliție al IP Cahul, cu cerere de atragerea cet. Luchian Ion ***** și a cet. Florea Tudor la răspunderea conform legi, însăși nu în conformitate cu prevederile Codului Contravențional RM, și anume art. 448 alin. (4) care prevede că, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competentei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

În recurs se menționează că, conform prevederilor art. 378 Cod contravențional „Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod, adică necătând la faptul aflării agentului constatator Ana Bria după ce a informat judecătorul instanța a emis hotărâre în lipsa agentului constatator prin ce privat de dreptul de apărare procesului-verbal cu privire la contravenție și expunerea poziției sale.

Așa dar luând în considerație cele expuse cet. Luchian Ion ***** și a cet. Florea Tudor au exercitat în mod arbitrar dreptul lor efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație.

Procedura de citare a fost legal executată.

6. În cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat *agentul constatator IP Cahul, Bria Ana,* contravenienții Luchian Ion ***** și Florea Tudor, victima Luchian Ion *****, fiind legal citați despre data, ora şi locul ședinței de judecată fapt confirmat prin avize de recepție (f.d.71-74).

Conform ar. 471 alin.(2) Codul contravențional, *neprezentarea la şedinţă a părţilor legal citate nu împiedică judecarea recursului.*

Pornind din norma citată, şi având în vedere că procedura de citare a părților, a fost legal executată, fapt probat prin avizele de recepție, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de recurs:

7. Cercetând materialele dosarului, analizând argumentele recursului, Colegiul judiciar consideră că, recursul declarat urmează a fi respins ca fiind *tardiv* cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 05 iunie 2023, din următoarele considerente.

Conform art. 473 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod Contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul este tardiv.*

În conformitate cu art. 468 alin.(1) Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin.(1).*

Studiind materialele dosarului, Colegiul judiciar atestă că, prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 30 august 2022 a fost numită spre examinare prezenta cauză contravențională pentru data de *16 noiembrie 2022* orele 11:30, părțile recepționând citațiile fapt confirma prin *avize de recepție* (f.d.25-27, vol. I), însă în cadrul ședinței de judecată nu sau prezentat (f.d.45-46, vol. I), cauza fiind amânată pentru 22 februarie 2023, ora 10:00.

Tot la data de 16 noiembrie 2022 instanța prin încheiere a dispus *conexarea cauzelor* contravenționale în privința lui Luchian Ion și Florea Tudor, într-o singură procedură.

Fiind citați legal (f.d. 28-31, vol. I) în ședința de judecată din 22 februarie 2023 nu s-au prezentat nici un participant la proces, iar la cererea agentului constatator Bria Ana, care a menționat că este în concediu medical, cauza a fost *amânată pentru data de 28 martie 2023,* ora 15:00. (f.d.44, 47, vol. I)

De asemenea, pentru data de 28 martie 2023 nu s-a prezentat nici un participant la proces, deși au fost *citați legal*, inclusiv și *agentul constatator Bria Ana* (f.d. 32-35, 36, vol. I), iar ședința de judecată a fost *amânată pentru data de 05 iunie 2023*, ora 12:30, cu citarea repetată a participanților la proces. (f.d. 48, vol. I)

La data de 30 martie 2023 *agentul constatator Bria Ana a recepționat citația* pentru ședința de judecată din 05 iunie 2023, orele 12:30 fapt confirmat prin avizul de primire a citației. (f.d. 37, vol. I)

În data de 05 iunie 2023 instanța de fond a dispus examinarea cauzei în lipsa părților, inclusiv și a agentului constatator Bria Ana, care fiind legal citați nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței. (f.d. 49-50, vol. I)

Prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc din 13 iunie 2023, instanța a expediat părților hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 iunie 2023, inclusiv agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana, însă la materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării. (f.d. 56, vol. I)

Respectiv, pornind de la sensul dispozițiilor art. 468 alin.(1) Cod contravențional, rezultă că *termenul limită* până la care agentul constatator putea depune recurs împotriva hotărârii primei instanțe, este data de *20 iunie 2023*. Însă agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana a depus cererea de recurs, la data de *21 iunie 2023*. (f.d. 57-58, vol. I) , cu omiterea nemotivată a termenului de declarare a recursului cu o zi.

Drept urmare, având în vedere faptul că, agentul constatator a fost citat pentru a se prezenta la ședințele de judecată de examinare a cauzei contravenționale, însă ultimul nu s-a prezentat, Colegiul judiciar consideră recursul formulat de agentul constatator, ca fiind depus tardiv, or pornind de la prevederile art. 468 alin.(1) Cod contravențional, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești.

Astfel, agentul constatator cunoscând despre data examinării prezentei cauze contravenționale de către instanța de fond, urma să întreprindă măsuri rezonabile pentru a afla despre rezultatul examinării și în caz de dezacord cu soluția adoptată, să-și exercite dreptul procesual de contestare a hotărârii în interiorul termenului legal.

Mai mult ca atât, agentul constatator este reprezentantul statului în cauzele contravenționale, motive din care acesta urmează cu bună credință să se folosească de drepturile sale de acces la instanță.

Conform art. 469 alin.(1) Cod contravențional, *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei*.

Recurentul *agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana,* în recursul declarat nu a solicitat repunerea în termen a recursului, nu a prezentat instanței de recurs motive plauzibile, din care considerente a fost în imposibilitate de a depune recursul în termenul stabilit de legislație în vigoare. Instanța de recurs, nu a constatat careva motive întemeiate întru justificarea repunerii în termen a recursului declarat.

Referitor la speță în cauza, Colegiul judiciar invocă că, potrivit jurisprudenței CEDO respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Rolul jucat de *termenele de prescripție* este de importanță majoră atunci când este interpretat Preambulul Convenţiei, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o partea a moștenirii comune a Statelor Contractante (*hot. Dacia SRL vs. Moldova, din 18 martie 2008 § 75).*

Curtea a reiterat principiul interpretării de către instanțele judecătoreşti a prevederilor cu caracter procedural, cum ar fi *termenul de prescripţie* pentru inițierea acțiunilor judecătoreşti şi dacă efectele unei asemenea interpretări sunt compatibile cu Convenția, în general, şi cu principiul securității raporturilor juridice garantat de articolul 6, în special (*hot. Platakou vs. Grecia, nr. 38460/97, §37).*

Pe durata întregului proces părțile sunt obligate să se intereseze de soarta dosarului care se examinează. Prin urmare, după cum sugerează şi jurisprudența CEDO, reieșind din respectarea principiului de *securitate raporturilor juridice,* apelantul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanţă (*Van Harn versus Germany*, nr.7557/03 din 1109.2007), şi de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului. La materialele dosarului nu sunt prezentate probe care ar demonstra imposibilitatea recurentului de a declara recursul în termen.

Astfel, Colegiul judiciar nu a stabilit careva motive întemeiate pentru repunerea în termen a recursului, întrucît examinarea recursului peste termen neîntemeiat se încalcă drepturile intimatului și nu poate fi arbitrar față de această parte, fiind astfel încălcat și principiul securității raporturilor juridice care cere că, atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție (cauza CEDO: *Melnic v. Moldova (nr.6923/03) din 14 noiembrie 2006).*

Din considerentele menționate, şi având în vedere faptul că, recursul este depus cu omiterea termenului de depunere a recursului, Colegiul judiciar consideră că, recursul urmează a fi respins ca fiind *tardiv* cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Cercetând materialele dosarului, analizând argumentele recursului, Colegiul judiciar conform prevederilor *art.art.473 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod Contravențional,*

D E C I D E :

Se respinge ca fiind tardiv recursul declarat de *agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Cahul, Bria Ana.*

Se menține *hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 iunie 2023,* la contestația depusă de ***Luchian Ion*** împotriva *procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 507928 din 01 iunie 2022* și a deciziei de sancționare din 01 iunie 2022, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional și contestația depusă de ***Florea Tudor*** împotriva *procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 507683 din 01 iunie 2022* și a deciziei de sancționare din 01 iunie 2022, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Preşedintele şedinţei	*Judecător*	*Judecător*
Galina Vavrin	***Natalia Bondarenco***	***Ion Dănăilă***

Copia corespunde originalului :
Preşedintele şedinței *Galina Vavrin*